

F&C's engagementactiviteiten over het 1^e kwartaal 2011

F&C heeft met haar responsible engagement overlay (reo®)-beleid een betrokkenheid die verder gaat dan beleggen alleen. Ook helpt F&C haar klanten invulling te geven aan het verantwoord beleggingsbeleid. Wij onderscheiden ons door:

- Ons team van 18 specialisten op het gebied van goed ondernemingsbestuur en maatschappelijk verantwoord ondernemen, dat in staat is de portefeuilles volledig te bewaken op risico's met betrekking tot milieu, maatschappij en ondernemingsbestuur. Zij gaan diepgaand en langdurig met individuele ondernemingen in gesprek.
- Internationale betrokkenheid in alle markten.
- Volledige benutting van stemrecht. F&C oefent het stemrecht uit op alle aandelen van klanten wereldwijd en doet hier maandelijks verslag van.

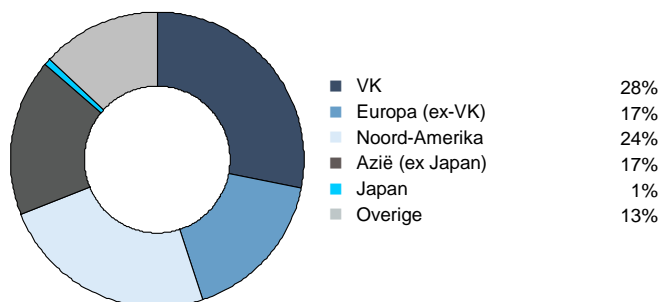
Aantal aangesproken ondernemingen eerste kwartaal 2011

Programma	Aantal aangesproken ondernemingen
Goed ondernemingsbestuur	79
Bedrijfsethiek	86
Duurzaamheidsbeheer en -verslaglegging	83
Milieubeheer	57
Diensten ecosystemen	73
Klimaatverandering	59
Arbeidsomstandigheden	56

Programma	Aantal aangesproken ondernemingen
Mensenrechten	39
Volksgezondheid	18
Totaal aantal aangesproken¹ ondernemingen dit kwartaal	
	202
Aantal landen	
	31
Aantal vergaderingen waarbij is gestemd²	
	815

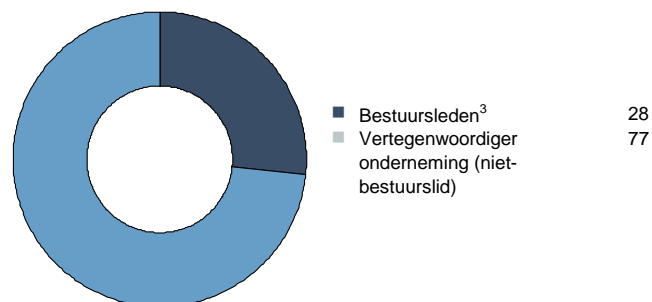
Geografische verdeling

In deze tabel vindt u het land van vestiging van de ondernemingen die F&C in het afgelopen kwartaal actief heeft aangesproken.

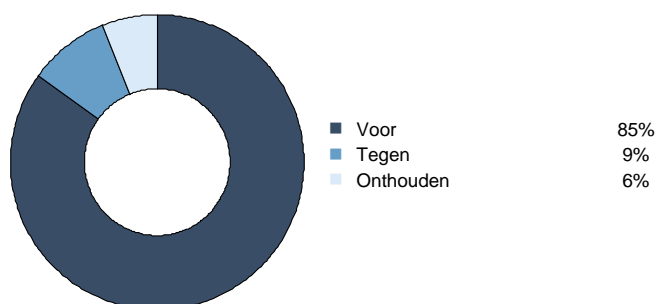
Overleg met ondernemingen (aantal)

Een overzicht van het aantal keren dat F&C het afgelopen kwartaal met ondernemingen in overleg is getreden (persoonlijk en telefonisch).

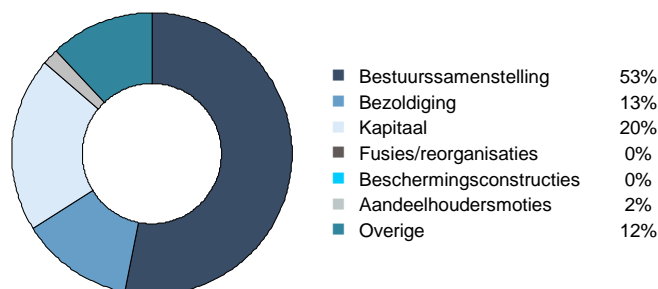
Moties bij aandeelhoudersvergaderingen

Een overzicht van hoe F&C het afgelopen kwartaal heeft gestemd.

Redenen voor stem tegen de directie

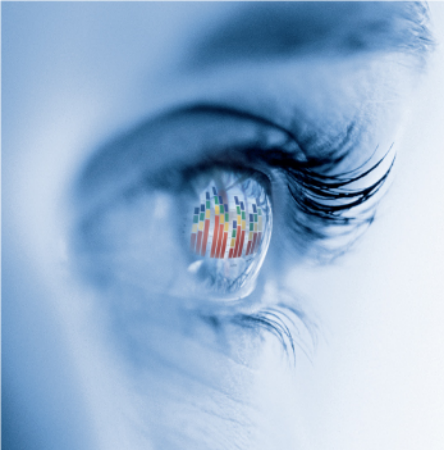
Een overzicht van redenen waarom F&C zich het afgelopen kwartaal tegen de directie heeft uitgesproken.

¹ Ondernemingen kunnen op meerdere beleidspunten zijn aangesproken.

² Dat wil zeggen, vergaderingen waarvoor F&C steminstructies heeft afgegeven.

³ Inclusief uitvoerende bestuurders in de Verenigde Staten.

Blik op... de grote sprong voorwaarts 2.0: Klimaatstrategie China geeft rivalen het nakijken.

In de afgelopen maand heeft de Chinese Volksrepubliek forse schreden gezet op weg naar een vermindering van de CO₂-uitstoot, door het aannemen van een nieuw 5-jarenplan. Dit plan omvat een sterke reductie van de energie- en CO₂-intensiteit met respectievelijk 16% en 17% voor eind 2015. Door de nadruk te leggen op 'zeven strategische bedrijfssectoren' zal China zich sterk inzetten voor het realiseren van energiebesparing, milieu-bescherming, nieuwe energietechnologieën, elektrische voertuigen en hoge snelheidstreinen. Dit is een revolutionair besluit voor de snelstgroeiende economie ter wereld, die hiermee toonaangevend wordt op het gebied van groene economische groei.

Andere belangrijke opkomende economieën willen niet achterblijven en beginnen ook maatregelen te nemen, na zich lang op het standpunt te hebben gesteld dat het Westen het voortouw moet nemen. Zuid-Korea gaf hierbij het voorbeeld door tijdens de nasleep van de kredietcrisis te komen met een omvangrijk stimuleringspakket van \$ 38,1 miljard gericht op milieu-infrastructuurprojecten, dat sindsdien is aangevuld met nieuwe maatregelen: onder andere een emissiehandel-pilot en de doelstelling om voor eind 2012 de energie-efficiëntie van alle gebouwen te certificeren. In 2011 zal India een nieuw handelssysteem voor energie-efficiëntie introduceren op basis van door de overheid uitgegeven energie-efficiëntiecertificaten. En tot slot wil zelfs Brazilië, dat op het punt staat om het 'volgende Saudi-Arabië' te worden dankzij de ontdekking van enorme 'pre-salt' oliereserves in zee, de emissies voor 2020 met 26-29 % terugdringen op basis van business as usual - ondanks plannen om de binnenlandse olieraffinagecapaciteit op te voeren.

Wat betekenen de nieuwe Chinese plannen voor ondernemingen?

Met dergelijke ambitieuze doelstellingen en een groen economisch beleid bestaat er voor Chinese ondernemingen een duidelijke stimulans om stappen te nemen op het gebied van klimaatverandering. Ook moeten achterblijvers op hun tellen gaan passen. In 2011 zal F&C er bij CO₂-intensieve ondernemingen zoals **China Shenhua** en **Aluminium Corporation of China** op aandringen dat zij strategieën ontwikkelen voor het verminderen van de totale CO₂-intensiteit van hun productie. Dit dient gerealiseerd te worden zonder dat dit ten koste gaat van de groei van de activiteiten en het vermogen om te voldoen aan de sterk toenemende vraag.

China kondigde onlangs aan dat de goedkeuring van alle plannen voor nieuwe kerncentrales zal worden opgeschort in verband met de Japanse nucleaire crisis. Kernenergie is een belangrijk element van het nieuwe Chinese 5-jarenplan en deze beslissing zal het voor China lastiger maken om te voldoen aan haar ambitieuze doelstellingen (met name de uitbreiding van het aandeel van niet-fossiele brandstoffen in de totale Chinese energieconsumptie van 8,3% naar 11,4%). F&C zal de implicaties van deze meest recente beslissing en eventuele latere beleidsveranderingen blijven volgen.

Zoetzuur - beleggers zien bescheiden resultaten van wereldwijde beleidsacties

Terwijl China en andere landen ferme stappen voorwaarts zetten met een krachtig nationaal overheidsbeleid, stranden pogingen om te komen tot een opvolger voor het verdrag van Kyoto door politieke verlamming. Maar tenzij er voor 2012 - wanneer het verdrag van Kyoto afloopt - een wereldwijd bindend verdrag tot stand kan worden gebracht, blijft het risico van ernstige economische, sociale en milieuschade als gevolg van klimaatverandering groot. Geen enkele deal heeft overlevingskansen zonder de deelname van de VS (van oudsher de grootste veroorzaker van uitstoot¹ ter wereld). Binnenlandse politieke tegenstand heeft hier echter initiatieven om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen of een 'cap and trade'-regeling door te voeren, om zeep geholpen. F&C verwacht niet dat er vóór de Amerikaanse presidentsverkiezingen van 2012 (en misschien zelfs niet voor 2014)- een wereldwijd klimaatverdrag zal komen.

Toch werd er bij de meest recente wereldwijde klimaatbesprekingen in Cancún in december 2010 duidelijk voortgang geboekt met betrekking tot specifieke beleidseisen die F&C en andere beleggers stellen op vier belangrijke terreinen²:

- **Lage CO₂ technologie;** regeringen hebben overeenstemming bereikt over een mechanisme voor de verbetering van de internationale samenwerking op het gebied van technologie. Dit is een belangrijke doorbraak voor het faciliteren van de technologie-overdracht naar opkomende markten en omvat het opzetten van een klimaattechnologiecentrum alsook een netwerk voor het ontwikkelen van vernieuwende oplossingen voor klimaatverandering. F&C juicht dit nieuwe mechanisme toe, maar verdere voortgang vereist duidelijke afspraken over de wijze waarop intellectuele eigendomsrechten precies zullen worden beschermd.

- **Tegengaan van ontbossing;** "REDD³" is formeel geïntroduceerd, waardoor ontwikkelingslanden financiële middelen kunnen krijgen voor het beschermen van bestaande bossen, het herstellen van aangetaste gebieden en het op goedkope wijze realiseren van CO₂-reductie door het voorkomen van ontbossing. F&C heeft sterk op deze belangrijke overeenkomst aangedrongen: wij zullen dan ook blijven vragen om vervolgstappen om REDD verder te ontwikkelen tot een systeem van praktische financieringsregelingen, bijvoorbeeld door koppeling aan bestaande CO₂-handelssystemen (zoals het emissiehandelssysteem ETS van de EU).
- **Een groen klimaatfonds;** dit fonds, dat wordt beheerd door de Wereldbank, zal voor 2020 \$ 100 miljard aan financiering mobiliseren ten behoeve van ontwikkelingslanden. De nadruk zal liggen op het versnellen van de aanpassing aan klimaatverandering in opkomende markten, maar F&C dringt aan op duidelijkheid over wie deze financiële middelen zal leveren en ontvangen.
- **Geloofwaardige monitoring van emissies;** er zijn nieuwe VN-richtlijnen overeengekomen voor het beoordelen van de naleving van de doelstellingen voor het verminderen van emissies en het nakomen door rijke landen van hun beloften om steun voor ontwikkelingslanden te financieren. Dit is de hoeksteen voor een toekomstig wereldwijd verdrag over klimaatverandering, omdat regeringen hierdoor worden gehouden aan hun belofte om zowel te betalen voor emissiereductie als aan het nauwkeurig verslag uit te brengen over de geboekte resultaten.

Welke eisen stelt F&C aan een opvolger van het Kyoto-verdrag in 2011?

Ondanks de sombere politieke vooruitzichten zal F&C druk blijven uitoefenen op beleidsmakers om een opvolger voor het Kyoto-verdrag tot stand te brengen, waaraan ook China en de VS deelnemen: op lange termijn is dit noodzakelijk om een vlak internationaal speelveld en een efficiënt economisch systeem te creëren. Op korte termijn zal onze nadruk echter liggen op 'de kunst van het mogelijke': wij zullen regeringen aanmoedigen om door te gaan met het implementeren van een ambitieus nationaal beleid voor de vermindering van de uitstoot en aanpassing aan klimaatveranderingen. Wij realiseren ons echter dat dit onvermijdelijk zal leiden tot inconsistente en mogelijk conflicterende beleidskaders in verschillende rechtsgebieden. Dit zou het pleidooi voor gecoördineerde wereldwijde beleidsacties op termijn kracht moeten bijzetten.

Visie F&C en vervolgstappen

Hoewel de vooruitzichten voor een wereldwijd akkoord onzeker blijven, moeten ondernemingen nog steeds effectief inspelen op zowel de steeds verder toenemende fysieke gevolgen van klimaatverandering als de implementatie van strenger beleid in markten zoals China en de EU. F&C zal er bij ondernemingen op aandringen om in 2011 de volgende maatregelen te nemen:

- **Voorbereiden op strenger overheidsbeleid;** de EU wil bijvoorbeeld de uitstoot voor 2020 terugdringen met tenminste 20% en mogelijk 25 % (ten opzichte van het niveau van 1990), waarbij specifieke stimulansen worden geboden om energie-efficiëntie te bevorderen. F&C zal ondernemingen in alle sectoren (variërend van vastgoed tot elektriciteitsproductie en luchtvaartmaatschappijen) aanmoedigen om bedrijfsspecifieke klimaatveranderingsstrategieën te ontwikkelen en te publiceren, zodat zij goed zijn voorbereid op strengere EU-regelgeving.
- **Uitstoot verminderen, oplossingen zoeken voor klimaatverandering;** F&C zal ondernemingen stimuleren om de uitstoot van broeikasgassen te meten, te beheersen en te publiceren. F&C stimuleert ondernemingen die afhankelijk zijn van CO₂-credits uit hoofde van het Kyoto-verdrag om duidelijke informatie te verschaffen over de aannames die zij hanteren met betrekking tot de toekomst van de CO₂-handel. Ook moeten ondernemingen inzicht geven in de manier waarop deze aannames van invloed kunnen zijn op de winst- en verliesrekening. F&C stimuleert ondernemingen eveneens om gebruik te maken van mogelijkheden voor het ontwikkelen van producten waarmee wordt ingespeeld op klimaatveranderingstrends.
- **Aanpassen aan een veranderend klimaat;** recente overstromingen in Australië hebben grote gevolgen gehad voor kolenmijnen, terwijl extreme weersomstandigheden hebben bijgedragen aan de stijging van de voedselprijzen en sociale onrust in Tunesië, Egypte en Libië. In China wordt tweederde van de Chinese tarweproduktie bedreigd door droogte. Gegeven deze toenemende bedreigingen voor de voedselproductie als gevolg van veranderende weerspatronen zal F&C er bij voedselproducerende ondernemingen op aandringen om hun toeleveringsketen aan te passen aan de klimaatverandering. Daarnaast zal F&C samenwerkingsinitiatieven blijven steunen, zoals de Institutional Investors' Group on Climate Change, het Carbon Disclosure Project, het UN CEO Water Mandate en het Forest Footprint Disclosure Project.

¹ In 2008 ging China de Verenigde Staten voorbij als grootste producent van broeikasgassen per jaar. Uitgaande van de uitstoot per hoofd van de bevolking is de VS volgens cijfers van het internationale energie-agentschap echter nog steeds de grootste, met een marge van ruim 450%.

² *Global Investor Statement on Climate Change: Reducing Risks, Seizing Opportunities & Closing the Climate Investment Gap*
http://www.iigcc.org/_data/assets/pdf_file/0015/15153/Global-Investor-Statement.pdf

Cancún Communiqué: A call from business for ambitious, robust and equitable global action on climate change
<http://www.cpsl.cam.ac.uk/pdf/The%20Cancun%20Communiqué%202010.pdf>

³ Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation in Developing Countries